

Rdeča vojska tolče na vrata Hitlerjevega rajha

TANKI V LJUTI BITKI ZA POSEST MESTA ST. LO

Amerikanci so dve milj od važnega komunikacijskega središča. Nemci vodijo besen odpor

VRHOVNI GLAVNI STAN ZAVEZNIŠKE EKSPEDICIJSKE SILE, sredi, 12. julija. — Ameriški tanki in infanteristi so včeraj v močnejši ofenzivi, podprti od artilerije in zračne sile, prodrl v neposredno bližino važnega železniškega središča St. Lo, od katerega so se oddaljeni samo še dve milj.

V teku je ena največjih bitk s tanki, ki ga pomeni vojna, v kateri je maršal Edwin Rommel vrzel izbrane oklopne enote, da zavre prodiranje ameriških sil.

Ogroženo je celo nemško zapadno krilo

Nemci se borijo s toliko ljutostjo, ker vedo, da ameriško prodiranje postavlja v nevarnost celo nemško zapadno krilo med St. Lo in morjem.

V akciji je na stotine ameriških topov velikega kalibra, ki podpirajo redno vojsko skupno s krdeli z napadalnimi bombniki. V eno največjih bitk med oklopnimi silami in Thunderbolt bombniki so Amerikanci uničili že več kot dvajset nemških tankov.

Po hudem boju so ameriške čete včeraj dobile v oblast višave, ki dominirajo St. Lo. Predno se je to zgodilo, so se Amerikanci v Nemci čisto borili z bajoneti.

Angleži izgubili in pridobili

Na drugem koncu plameče normandijske fronte so bili Angleži na nekem sektorju južno-zapadno od Caena primorani na umik, medtem ko so severovzhodno od padlega mesta pridobili na terenu.

Oblast "Križjevega vrha", pet milj južno-zapadno od Caena, se je tokom dneva ponovno menjala, ampak po zadnjih poročilih se omenjena postojanka, ki dominira teren med rekama Orne in Odon, nahaja v britskih rokah.

NACIJI SO V LITVI
POKLALI 135.000 OSEB

LONDON, 11. julija. — Moskovski radio poroča, da je predsednik Litvinskega vrhovnega sveta naznanil, da so Nemci v Kovnu in Vilni v dobi okupacije umorili 135.000 civilistov.

PŠENICNI PRIDELEK
POSEKA VSE REKORDE

WASHINGTON, 11. julija. — Letošnji pšenični pridelek bo največji v zgodovini Zed. držav. Računa se, da bo znašal eno milijardo in 128 milijonov bušljev, dočim bo pridelek koruze znašal dve milijardi in 980 milijonov bušljev.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varčevalnih knamik!

"Bom sprejel," je naznanil Roosevelt

Rad bi se umaknil v zatišje, ampak je pripravljen pokoriti se volji ljudstva

WASHINGTON, 11. julija. — Predsednik Roosevelt je danes formalno naznanil svojo kandidaturo za četrti termin. To je storil, ko je na konferenci s časnikarji prečital pismo, katero je pisal predsedniku demokratskega narodnega odbora Robertu E. Hanneganu, ki mu je bil sporočil, da je njegova nominacija zagotovljena.

Ko so se časnikarji kot običajno zbrali v predsednikovi pisarni, je Roosevelt dal vrata zakleniti, da niso mogli vsi hkrati planiti proti izhodu, da svojim listom po telefonu sporočijo veliko novico.

Važno naznanila glede predsedniške kandidature

To, da bo Roosevelt zopet kandidat in da proti njemu ne bo za praktične svrhe nobene opozicije, dasiravno so konservativni demokratje, zlasti iz južnih držav, ponovno pretili z "revolto", je bilo znano že dolgo časa. Glavna važnost njegove današnje formalne izjave, da je kandidat, se nanaša na vprašanje podpredsedniške kandidature.

Sedanji podpredsednik Henry E. Wallace je izrazil new-dealer in reakcionarji v kongresu in časopisi širom dežele skoro brez izjeme vodijo proti njemu silno kampanjo, z namenom, da preprečijo njegovo nominacijo.

Dejstvo, da je predsednik naznanil, da bo sprejel nominacijo, predno se je demokratska konvencija sestala, se tolmači kot znamenje, da od delegatov ne bo zahteval, da nominirajo Wallace-a, kakor je storil pred štirimi leti, temveč, da bo konvenciji pustil na prosto, da izbere tistega kandidata, ki ga sama želi.

Predsednik pojasnil osebno stališče

V pismu, ki ga je predsednik poslal Hanneganu, je med drugim rečeno:

"Z osebnega stališča ne želim biti kandidat. Prihodnje pomlad bo dvanajst let, odkar sem postal predsednik in vrhovni poveljnik naših oboroženih sil — potem ko sem bil trikrat izvoljen od ljudstva te dežele pod ameriškim ustavnim sistemom.

"Osebnost sem uverjen, da je

naš ekonomski sistem danes na bolj zdravi in bolj humani podlagi kot pa je bil pred dvajsetimi leti, ko sem bil prvič vstoličen.

"Morda ni potrebno še posebej omenjati, da sem imel v mislih le dobro ameriškega ljudstva. Kakor veste, je bil moj glavni smoter protekcija pravice, privilegijev in življenja povprečnega ameriškega državljanca.

Hrepeni po pokoju privatnega življenja

"Po mnogih letih javne službe se torej moje misli obračajo k dnevu, ko bi se mogel vrniti v civilno življenje. Vse, kar je v meni, kriči po povratku na moj dom v Hyde Parku ob reki Hudson, da se izognem javni odgovornosti in tudi publiciteti, ki v naši demokraciji sledi vrhovnega uradnika naroda ob njegovem slehernem koraku.

"Taka bi bila moja odločitev. Ampak mi, ki živimo v tej generaciji, gremo skozi dobo, ko je bil naš narod napaden in ko je na tehnični naša bodočnost in bodoči obstoj načina vlade, katerega smo si izbrali.

Bo sledil ukazu "najvišjega poveljnika" — ljudstva

"Prva naša naloga je, da dobimo vojno brezopojno in čim preje močnejšo. Naša druga naloga je, dobiti vojno na tak način, da v predvidljivi prihodnosti napravimo vsako drugo vojno nemogočo. Naš končni smoter pa je, preskrbeti zaposlenost in dostojen način življenja po vojni za naše može v oboroženih silah in za vse ostale Amerikance.

"Obotavlja se, ampak kot dober vojak torej izjavljam, da bom sprejel in služil v tem uradu, ako mi tako ukaže najvišji poveljnik nas vseh — suvereno ljudstvo Zedinjenih držav."

VESTI IZ ŽIVLJENJA AMERISKIH SLOVENCEV

Joliet, Ill. — Tu je umrl pionir Mihael Uršič, star 75 let in doma iz Krke pri Stični na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko l. 1889. Zapuščica žena, enega sina in pet hčer.

Manor, Pa. — V bolnišnici v Greensburgu je 22. maja umrl John Umek, star 66 let in član SNPJ. Doma je bil iz vasi Veliki Cerovec, fara Stopiče pri Novem mestu. V Ameriko je prišel pred 50 leti. Zapuščica žena.

V Aurori, Minn., je umrl John Silc, dolgoletni član društva št. 85 ABZ; njegova certifikatna številka je bila 311. Zapuščica soproga, sina in tri hčere. Doma je bil od Sodražice na Dolenjskem.

PROGLAS

Župan Frank J. Lausche je včeraj vzajemno z župani vseh občin v okraju in uradniki okrajnih oblasti naslovil na prebivalstvo nujen apel, da popolnoma preneha rabiti vodo za škropljenje in druge nevažne svrhe, dokler ne bo premagana sedanja vodovodna kriza.

Prošeni ste, da to upoštevate!

Vesti z bojišč

Umrli — ranjeni — ujeti

Na zračni misiji nad Nemčijo je bil ubit 28. maja poročnik Laddie J. Zindar (Znidaršič), sin Mrs. Frances Urbiha, 6521 Schafer Ave. Pokojni je dovršil inženirske študije na Case School of Applied Science in je bil pred vstopom v armado v novembru 1942 ujet pri Cutler-Hammer Co. v Detroitu. Treniral se je na zrakoplovšču Selman Field, Louisiana, in je bil poslan na neko bazo v Angliji v aprilu t. l.

Mr. in Mrs. Michael Vrbanič iz 1044 E. 62 St. sta prejela poročilo, da je bil v akciji na Atlantiku ranjen njun sin Michael, star 25 let, ki je bil "Machinist's Mate" v mornarici, pri kateri se je nahajal zadnjih pet let. Pohajal je v East High School in pred vstopom v mornarico je bil uposlen pri National Acme Co. Im a ženo Melvo in eno leto staro hčerko, ki živi v New Yorku.

Poročnik Ray E. Rossman, sin Mrs. Rossman iz 1212 E. 72 St., o katerem je bilo prvotno poročano, da se 28. maja ni vrnil z letalske misije nad Nemčijo, se nahaja v Nemčiji kot ujetnik. Bil je bombardier na letelci trdnjavi in pri letalski sili se je nahajal iz za decembra 1941. Prejel je dvojce visokih odlikovanj. Pred vstopom v armado je pohajal v East High School in Case School of Applied Science.

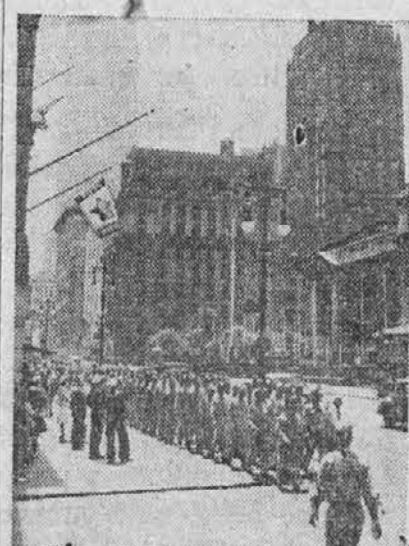
Ranam, katere je dobil 19. maja tekom misije nad Avstrijo, je podlegel Anton Škufca, ki je bil radijski operator in topničar v letelci trdnjavi. Poprej je bilo poročano, da je pogrešan.

Od 19. februarja t. l. se nahaja v Nemčiji kot ujetnik Albert Travnik, star 22 let, ki je stopil v armado 1. oktobra 1941. V armadi služita dva njegova brata: Anthony na Novi Gvineji, Frederick pa pri zdravniškem oddelku v Jacksonu, Miss.

SLIKE

Mr. Anton Grdina sporoča, da bo nocoj kazal slike na svojem vrtu. V slučaju dežja pa se bo predstava slik vršila v četrtih večer.

ITALIJANSKI VOJNI UJETNIKI V NEW YORKU

Odkar je Italija postala "so-bojevnica" zaveznikov, se je položaj italijanskih vojnih ujetnikov v Ameriki zelo izboljšal. Nedavno je skupina teh ujetnikov dobila priliko, da si je ogledala New York.

Politična zmaga za CIO v državi Massachusetts

BOSTON, 11. julija. — Pri primarnih volitvah je bil danes na demokratskem tiketu nominiran za guvernerja v državi Massachusetts bosonski župan Maurice J. Tobin, pristaš predsednika Roosevelta, ki je bil deležen podpore politične akcije CIO.

Proti Tobinu je kandidiral Francis X. Hurley, oster kritik predsednika Roosevelta, ki je danes zjutraj priznal svoj poraz s formalno čestitko, katero je poslal svojemu tekmeču.

Poraz Rooseveltovega nasprotnika je bil odločilen. Glasom zadnjih, še nepopolnih številk je bilo za Tobina oddanih 51.280 glasov, za Hurleyja pa 34.229. Udeležba pri primarnih volitvah je bila primeroma nizka.

Republikanci so brez opozicije nominirali sedanjega podguvernerja Horace T. Cahilla.

Vlada dovolila produkcijo za civilno uporabo

WASHINGTON, 11. julija. — Nocoj je vladni odbor za vojno produkcijo naznanil, da se bo v soboto začelo izvajati program odborovega predsednika Donalda M. Nelsona, čigar namen je, pripraviti industrijo za civilno produkcijo.

Program produkcije izdelkov za civilno uporabo se bo izvajal stopnjema. Edini popust, napravljen nasprotnikom pri vojni nemornariškem oddelku, je ta, da se bo prvi del programa civilne produkcije odložilo do 15. avgusta.

Vojaški krogi so bili nasprotni

Načrt predsednika Nelsona je pridrli po ostri kontroverzi, tekom katere so vojaški ljudje argumentirali, da bo objava programa škodovala vojni produkciji, ki bo prikrajšana na delovnih močeh.

Z ozirom na to se je pristalo na to, da se izvajanje civilno produkcijskega programa odloži za mesec dni.

NEMŠKI RADIO MRKO PRIZNAVA DA NACIJI STOJE PRED NAJVIŠJO PRESKUŠNJO; RUSI DERO NAPREJ

LONDON, sredi, 12. julija. — Ruske armade se nevdržno valijo proti Vzhodni Prusiji in Baltičnemu morju, in sproti drobijo vse nemške poizkuse za odpor, medtem ko je berlinski radio snoči skoro obupno zaklical, da sovražnik že stoji "pred vrati Nemčije."

Rusi so včeraj z bliskovito naglico začeli obkoljevati važno komunikacijsko in trdnjavo mesto Dvinsk v Latviji in so na nekaterih sektorjih v teku zadnjih 24 ur napredovali do 20 milj.

Ruski stroj tare Nemce vsepovsod

Stroj ruske vojaške sile deluje perfektno in tare Nemce brez usmiljenja.

Zgornji jutranji komunikacij, ki je bil objavljen v Moskvi po objavi rednega dnevnega poročila, je povedal o nadaljnjem uničevanju ostankov obkoljenih nemških sil vzhodno od Minska. Tam je bilo včeraj ubitih najmanj nadaljnjih 4.000 nacistov, medtem ko jih je mnogo sto padlo v ujetništvo.

Uničevanje posadke v Vilni

S preciznostjo stroja tudi Rusi sedaj uničujejo nemško garnizijo, ki je ostala v Vilni, potem ko so Rusi mesto od vseh strani obkolili.

Vpričo strahovitih udarcev, ki jih doživljajo Nemci na vzhodni fronti od dneva, ko so Rusi začeli poletno ofenzivo, je bil berlinski radio včeraj bolj mrk kot kdaj poprej.

Vojaški komentator v Berlinu je priznal, da so Rusi prodrli zapadno do Vilne in da se že bližajo Kovnu, glavnemu mestu Litvinske, potem pa je turbotno dostavil, da je "ura najvišje preizkušnje tukaj."

Rusi 50 milj od Kovna

Moskovski komunikacij poroča, da je Rdeča vojska včeraj zavzela mesto Olkeniki ob reki Merečanki, 50 milj južno-zahodno od Kovna, medtem ko so druge sovjetske enote, ki prodirajo med Vilno in Lido, napredovale 20 milj.

Južno od Lide so Rusi preoračili reko Njemen na 19 milj

dolgi fronti in v ofenzivi proti Grodnu zavzeli mesto Bjelica.

Drugo krilo prve beloruske armade maršala Rokosovskega, ki prodira proti Bjalistoku, je včeraj napredovala 13 milj.

Značilno priznanje v Berlinu

Nacijski vojaški komentator general Kurt Dittmar je včeraj napovedal nadaljnje nemške umike in indirektno priznal, da je nemška komanda na vzhodni fronti napravila resne pomote.

K temu je gen. Dittmar dodal, da "v tem trenutku iz očitnih razlogov ni mogoče razpravljati, kako je mogla nastati situacija, katera je Rusom omogočila tako globoko prodrtnje nemških linij."

Nemci izgubili četrta milijona mož

Vojaški opazovalci v Londonu so mnenja, da so Nemci z ozirom na obkolitev in uničenje garnizij v Vitebsku, Bobruisku, Minsku in sedaj v Vilni, v teku 19 dni, odkar so Rusi začeli poletno ofenzivo, izgubili že četrta milijona mož v ubitih in ujetih.

Z ozirom na položaj na severnem sektorju vzhodne fronte se opozarja, da kadar bodo Rusi zavzeli Pinsk, jim bo dana prilika, da zdrobijo nemške čete na robu Pripjatskega barja, s čemur bo ruska linija na tem sektorju popolnoma izravnana.

Rusi ujeli 23. generala

Tekom uničevanja nemških čet pri Minsku, so Rusi včeraj ujeli enega nadaljnega nemškega generala, ki je 23. nemški general, ki je bil ujet ali ubit, odkar se je začela sedanja ofenziva.

To je gen. Volker, komandant 27. armadnega zbora, ki se je Rusom predal skupno s svojim štabom.

Kratke vesti

12 CIVILISTOV UBITIH V NESREČI BOMBNIKA

SO. PORTLAND, Maine, 11. julija. — Danes se je tu zgodila grozna nesreča, ko je armadni bombnik treščil na štorsko namembino vojnih delavcev, pri čemur je zgorelo 12 civilistov, med katerimi so štirje mali otroci. Dva oficirja, ki sta bila v ponesrečenem bombniku, sta bila pri priči ubita.

SVOBODNI DANCE V ZVEZI S SOV. UNIJO

LONDON, 11. junija. — Svet svobodnih Dancev je upostavil diplomatske stike s Sovjetsko unijo. Kot prvi poslanik je odpotoval v Moskvo Thomas Doessing, ravnatelj danske državne knjižnice, ki je po hudem preganjanju od strani nacistov pretekli mesec pribežal v London.

AVSTRALIJA POVELIČUJE VOJAŠKO SILO ZED. DRZAV

BRISBANE, 10. julija. — Voldilni avstralski list "Melbourne Herald" je včeraj v uvodnem članku izjavil, da Zed. države posedajo najsilnejšo mornarico in zračno silo na svetu, in da so sposobne brez britske pomoči prirediti Japonsko na kolena.

SE EN NACISKI PRIJATELJ PADEL

LONDON, 11. julija. — Nacijski radio je danes naznanil, da je bil v Belgiji umorjen brat fašističnega voditelja Leona Degrella. To je že tretja nasilna smrt v vrstah francoskih in belgijskih izdajalcev v teku do brega tedna.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)
By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25
For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50
Entered as Second Class Matter April 26th, 1913 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

NAŠA NARODNA OSVOBODILNA BORBA IN SLOVENSKO PRIMORJE

(PARTIZANSKI TISK V SLOVENIJI)

V državni upravi, kjer je imela popolno oblast beograjska čaršija, je vladala strašna korupcija. Brez podkupovanja nisi opravi ničesar, zato tudi danes nihče ne joka za takšno Jugoslavijo, kakršna je bila. Korupcija je vladala v vseh krogih, ki so odločali o usodi Jugoslavije. Redki so bili poštenjaki, a ti niso prišli do veljave.

Še bolj žalostno sliko so nudile socialne razmere. Nizke delavske in uradniške plače, obupne higijenske razmere in stalno dviganje cen, so bili povod neštetim in neprestanim delavskim štrajkom. Ogromna prezadolženost kmetov, nesorazmerno obdavčenje, nemožnost prodaje kmetijskih pridelkov in znana "agrarna reforma" so potisnili tudi kmeta v obup. Vlada se ni niti najmanj brigala za socialni položaj nikogar, znala je bogateti samo sebe. Pač pa je neusmiljeno preganjala delavske, strokovne, kulturne in politične organizacije ter zlasti njihovo tiskano besedo. Preveč so se bali resnice. Policija je na veliko zapirala delavske zaupnike in voditelje in polnila ječe in koncentracijska taborišča. Pri tem je imela policija popolnoma proste roke in je delala s političnimi jetniki kar je hotela. Na tisoče najboljših sinov našega naroda je šlo skozi svetovno znane beograjske zapore, imenovane "Glavnjača", kjer so umirali, natrpani v umazane in smrdljive celice, od gladi in na posledicah nečloveškega "zasliševanja."

Taka je bila "svobodna" Jugoslavija in tako si zopet želijo četniki, bela garda in jugoslovanska "vlada" v Kairu. Zato želijo gospodariti, kakor so nekdanj, general Draže Mihajlović in Nedić in Peter in vsi ostali reakcionarni elementi.

Vsa ta pisana gospoda je napravila iz Jugoslavije ječo narodov in primer izžemanja delavnih množic. Nikdar ne bi bili vrste Paveličevih Ustašev tolikšne, če bi ne bilo takega zatiranja na Hrvaškem. Umetno in uspešno se je sejala mržnja zlasti med Hrvati in Srbi, — da so se zakrili drugi grehi in da bi si z izkoriščevanjem umetno narajene nesloge med Srbi in Hrvati polnili žepe reakcionarci. Vse te grehe plačujejo danes vsi narodi Jugoslavije s krvjo.

Nezadovoljstvo je tlelo v narodih Jugoslavije ves čas; naraščalo je od dne do dne in je priklopelo do vrhunca, ko se je vlada odločila da podpre in vstopi v fašistični blok Nemčije, Italije in Japonske proti Sovjetski zvezi, do katere je razumljivo, bila beograjska čaršija vedno sovražno razpoložena. Dasi so narodi zahtevali ob vsaki priliki vzpostavitev diplomatskih odnosov in priznanje Sovjetske Zveze, so to vsi reakcionarni režimi odporno odbijali in diplomatske odnose vzpostavili šele takrat, ko je bilo to že prepozno. Beograjska vlada je raje podpirala "Kulturbund," gnezda nemške fašistične špijonaže in laži o Sovjetski Zvezi.

Žalostna je bilanca kraljevine Jugoslavije, pod katero so vsi naši narodi potegnili krvavo črto. Nihče več si ne želi vrniti v tiste žalostne čase, ko je ukazovala reakcionarna družba, a narodi so tlačani. Danes si sami krojimo usodo s krvjo. Složno z ramo ob rami se borijo vsi narodi Jugoslavije, Srbi, Hrvati, Črnogorci, Makedonci in Slovenci iz zelene Štajerske, Koroške, Kranjske in Primorja proti osovraženemu okupatorju. Strnjeni pod zastavo svobode korakajo k skupnemu cilju in iz tega obtoženega bratstva v krvi in ognju prekaljenega, bo zrasla nova domovina, svobodna, demokratična, enakopravna, federativna Jugoslavija.

II.

"Manj strašna noč je v črne zemlje krilih
kot so pod svetlim soncem sužnji dnevi!"

—FRANCE PREŠERN

Na Veliko noč leta 1941 so nemške, italijanske, madžarske in bolgarske tolpe udrle v Jugoslavijo. S pomočjo

domaćih izdajalcev so takoj začeli izvajati teror nad prebivalstvom. Streljanje, obešanje in zapiranje v množicah se je vršilo vsak dan. Več kot 80,000 ljudi so Nemci izgnali v Srbijo, na Poljsko in v razne druge kraje Nemčije na prisilno delo, od koder se bo le malokdo vrnil domov. Mlade žene in dekleta so poslali na fronte vojakom v zabavo.

Teror se je razširil takoj na vse pokrajine slovenske zemlje, prav tako se je razdivjal po Dolenjskem in v Beli krajini kot po Goriskem in Notranjskem. Italijanskih vojaških oblasti ni bilo sram pošiljati v internacijo majhne otroke in 80 letne starce, kajti tudi ti so se jim zdeli nevarni za "novi red." Tudi streljanje talcev je bilo v znamenju fašistične "pravice." Dolga je vrsta smrtnih obsodb in tisoči so romali v fašistične ječe.

V tej najtežji situaciji v zgodovini našega naroda se je našla edina organizacija, ki se je postavila pred narodovo usodo proti krvavemu nasilju fašističnih okupatorjev. To je bila Komunistična stranka. Visoko je dvignila zastavo osvobodilne borbe in pozvala narod na oborožen odpor. Na njen poziv so se združili vsi slovenski, ljudsko in demokratično misleči poštenjaki, ki so bili pripravljeni boriti se skupno za osvoboditev našega naroda. Predstavniki vseh političnih strank, razen fašističnih, so se združili ob skupnem programu in so ustanovili splošno narodno politično organizacijo pod imenom "Osvobodilna Fronta Slovenskega Naroda" (OF). To zedinjenje vseh poštenih rodoljubov smo vsi pozdravili z velikim navdušenjem. To je bil edini pravi izhod, ki je narod združil, ne pa ga razcepil.

Povsod so se začeli javljati na zidovih napisih in parole; ustno propagando je podprla še tiskana beseda, ki se je tajno širila med narodom. Po mestih in trgih, po vaseh in vsem podeželju, v delavnicah in fabrikah so nastajali odbori OF, ki so zbirali denar, orožje, municijo, obutev, perilo, obleko, živež, sanitetni material in vse kar je bilo potrebno za organiziran oborožen odpor. Vsi so plačevali narodni davek. Razpisano je bilo posojilo v višini dveh milijard. V mestih se je razširila organizacija do vsake hiše.

Našo reakcijo, ki je videla v fašistični okupaciji svojo edino rešitev, je ustanovitev enotne, vseslovenske Osvobodilne fronte silno razburila. S tiskom in besedo je začela svoje izdajalsko delo. Hiteli so dokazovati svojim fašističnim pokroviteljem, da je OF zgolj komunistična organizacija. Pred narodom so jo blatili in klevetali z vsemi mogočimi lažmi, rotili so narod, naj ne sledi Osvobodilni fronti.

Ker so se vsi poskusi teh znanih "modrih in preizkušenih voditeljev," da bi naš narod odvrnili od borbe, ponosčili, so se vsi ti izdajalci prav tako začeli organizirati — pod zaščito fašističnih tolovajev. Slovenski narod jih danes pozna pod imenom "bele garde," "plave garde," četnikov Draže Mihajlovića in podobno.

Pri nas je domača reakcija izdala ogromno denarja za poizkus zadušiti osvobodilno fronto slovenskega naroda. Italijani so "belo gardo" podprli z orožjem; živcem in obleko. Ena prvih nalog teh srednjeveških zločinc je bila, da so vohunili po hišah in stikali za pristaži OF. Vsi talci so bili ustreljeni na njihove ovadbe. Sloveni nismo klonili pod tem pritiskom. OF je šla svojo pot ne glede na ovire in boleče žrtve.

Že jeseni leta 1941 so odšli v Primorje, na Goriško in v vse zaslužnjene slovenske kraje politični delavci Osvobodilne fronte ki so začeli organizirati narod, ki je bil prepuščen svoji usodi in tuječemu nasilju. Tudi tu se je razširila in razvila Osvobodilna fronta v vse kotičke in v vse plasti naroda in se priključila skupnemu vodstvu.

Vzporedno s tem so se začeli organizirati prvi partizanski oddelki; v mestih pa Narodna Zaščita, v vaseh Vaška Zaščita. Edina oborožitev so bili ostanki izraza razsule jugoslovanske armade. Začele so se prve razorožitvene akcije patrolj in posameznih italijanskih vojakov in oficirjev. Mnogokrat so bila že opisana junaštva iz oboroženih akcij teh prvih časov. To je bila trnjeva pot naših prvih borcev, ki so vzdržali težke napore v službi naroda. Partizanski oddelki so se začeli hitro množiti, kar so pospeševali še okupatorji sami s svojim preganjanjem. Vse uspehe je narod spremljal z navdušenjem in vso moralno in materialno pomočjo, ki jo je mogel dati. Bataljoni so se grupirali v odrede, kateri so dobili vsak svoj teritorij. Iz teh malih borb, ki so prisilile okupatorja, da se je umaknil samo v velike kraje, je vzklil tudi za slovenske partizane velik uspeh. Kot prvomajsko darilo so poklonili naši junaki svojemu narodu prvi osvobojeni teritorij na Dolenjskem (leta 1942).

Nihče ne bi verjel, kakšna sprememba se je izvršila v našem narodu med tem časom. Poučen v potrebi borbe in o ciljih, prekaljen v preganjanju ter trpljenju je postal naš kmet najmočnejša opora pri operacijah naših partizanov.

(Datje prihodnjé)

Žetev farmskih pridelkov

Z večino družinskih sinov in kmetijskih delavcev v oboroženi sili, drugi pa v obrambnih tovarnah, bo žetev pridelkov na farmah v letu 1944 odvisna od vzajemnega dela "očeta in matere." V več delih Kansasa so se farmerji zedinili, da bodo skupno delali pri žetvi. Pričakuje se tudi nekoliko pomoči od vojnih ujetnikov in šolskih otrok, ter mestnih prebivalcev.

Urednikova pošta

Delo za sklad v
pomoč vojakom

Euclid, Ohio. — Spomladi smo v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. odkrili častno ploščo z imeni naših fantov in deklet, ki danes služijo v oboroženi sili za svobodo nas in narodov vsega sveta. Bilo je tedaj veliko navdušenja, kakor hitro pa je minula proslava, je pa vse zaspalo.

Najbolj potrebna akcija za zbiranje prispevkov v sklad, s katerim bi se pomagalo ranjenecem, ko se bodo vrnili iz bojnih polj, je umrla. Kaj je temu vzrok, vsi dobro vemo. Nam vsem je treba iti na delo, pa brez razlike kdo si, samo da ti zdravje dopušča aktivnost. Ta sklad bi moral narasti že petkrat do danes.

Na bojnih poljanah je borba v teku štiri in dvajset ur na dan, katero prenašajo naši fantje brez razlike. Ne zadržuje jih ne vreme in ne nobena druga stvar; borba je le za zmago, da jim bo mogoče vrniti se preje domov k svojim materam ali ženam. Koliko se jih bo povrnilo zdravih, koliko pa pohabljenih, nihče danes ne ve. Veliko števil jih ne bomo nikdar več videli, ker so darovali svoje mlado življenje za naš blagor, da bomo mi uživali boljše dni.

Dan odkritja novih imen na častni plošči se hitro bliža. Marsikatero ime bo nosilo zlato zvezdo, kar pomeni, da je ta mladi junak daroval svoje življenje za blagor naše domovine. Ta pomembni dan bomo praznovali v nedeljo, 15. oktobra.

Direktorij Slovenskega društvenega doma je sklenil, da bo za ta dan poveril proslavo v vodstvo vam materam, katerim bo dana prilika, da odkrijejo imena vaših ljubljenih sinov. Naj bo ta dan vaš materin dan.

Prošene ste članice Progresivnih Slovenk in Ženske zveze, da si skličete skupno sejo, na kateri boste dobro organizirale delo za ta dan. Mi vam nudimo svojo pomoč, ki jo boste potrebovale.

Pokažimo vsi skupaj, da iz srca ljubimo naše fante, ki za nas tvegajo svoja življenja. Brez mater bo dan brez življenja. Ta dan naj bo vaš dan, ko se veličastno spominjamo naših sinov

"Umrl za Francijo"

"Morte Pour La France" je napisano na nagrobnem spomeniku, ki so ga francoski civilisti postavili v spomin padlemu ameriškega vojaku. Napis pomeni "Umrl je za Francijo." Omenjeni vojak je bil med prvimi, ki so ob začetku vpadu, stopili na teren v Normandiji.

in hčera. Borba je sveta, borba je nas vseh brez razlike.

Za direktorij Slovenskega društvenega doma
Jas. I. Rotter
Matt F. Intihar,
predsednik kluba D. D.

PRAVILA ZA KUHANJE

Da jedila pri kuhanju ne izgube preveč redilnih snovi, se moramo držati naslednjih navodil:

1. Hrani vsa jedila do uporabe tako, da ostanejo sveža. Ne nakupi ali, če imaš sama vrt, ne naberi preveč zelenjave, temveč le toliko, kolikor je potrebuješ za en dan. Paži, da ti jedila ne obleže golazen, kakor muhe in drugo, ker golazen prenaša bolezni.

2. Začni pravočasno, a vendar ne prezgodaj kuhati. Prekuhana jedila izgube na okusu in na hranljivosti.

3. Ne namakaj nobene zelenjave predolgo v vodi, tudi krompirja ne, ker s tem izpereš večino redilnih snovi. Izjeme so edino fižol, suh grah, posušeno sadje, suhe gobe in slaniki.

4. Prejšnji načini kuhanja zelenjave, ko se je vsaka zelenjava poprej poparila, niso več umestni. S poparjenjem odstraniš večji del rudinskih snovi, ki jih naše telo tako potrebuje.

Če ima zelenjava, pripravljena kot prikuha, morda bolj trpek okus, tedaj dodaj zelenjavi ne-

kaj žlic kisle smetane. Če te ni, maš, pa mleka.

5. Vsako zelenjavo kuhaj kolikor mogoče v mali količini vode, da se bolj duši, kakor pa kuha. Mlado zelenjavo, kakor ohrovt, zelje, rajši duši na masli, ker ima ta zelenjava sama na sebi dovolj vode.

6. Vsako zelenjavo kuhaj hitro in na vročem ognju, da se res hitro skuha. Če kuhaš zelenjavo dolgo in počasi, dve do tri ure, izhlape skoraj vse redilne snovi.

7. Prikuhe in sploh jedi brez potrebe mešati je zelo neumestno. Pri tem se tudi vse razmeka in je videti potem jed neokusna.

8. Pripravi jedila zmerom sveža in jih lepo naloži v skledo, da je jed tudi očesu prijetna.

9. Skrbi tudi za to, da imaš štedilnik vedno čist, kadar kuhaš, in da ti jed ne prekupi in se potem na plošči ne smodi.

10. Shrani jed, če ti je ostala, na hladno, jo dobro pokrij in paži, posebno pri mesnih jedeh, da ne pridejo poleg muhe.

MRZLE NOGE

Mrzle noge so zelo razširjeno zlo med ljudmi, ki mnogo sede. Mrzle noge so znak, da je malo krvi v teh od srca najbolj oddaljenih udih, kar izvira iz slabega obtoka, kar samo na sebi ni baš nevarno, kar pa lahko povzroči marsikatero nevarno bolezen.

Zato moramo skrbeti, da imamo vedno tople noge. Predvsem moramo paziti, da so čevlji dovolj veliki; znano je, da vsak pritisk ustavlja obtok krvi, vendar pa toliko grešimo v tem pogledu.

Noge morajo biti vedno suhe in tople. Nekateri so zelo podvrženi temu, da so jim noge mrzle, ako le malo dalje časa sede. Tega se najlaže obvarujemo, ako večkrat vstanemo in se malo razgibamo.

Je pa včasih in pri nekaterih ljudeh tudi to krivo, ker so doma vedno v copatah in imajo radi copat zelo razvajene noge. Čin: obujejo čevlje, jim postanejo noge mrzle in si jih potem šele v postelji ugrejejo. Nošenje copat ves dan ni priporočljivo. Copate obuj samo, kadar imaš zelo utrujene noge in pa jutraj, ko vstaneš in zvečer, preden greš spat.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Na Elyu, Minn., sta nedavno obhajala 51-letnico zakonskega življenja Mr. in Mrs. Frank Zgonc, Sr. Ob rojena v Sloveniji, sta bila med prvimi pari, ki so bili poročeni v taktar še nedograjeni prvotni slovenski cerkvi v Elyu. Izmed petih otrok živita sina Frank in John in hčer Mrs. Frank Rozman na Elyu, Minn., dve hčeri, namreč Mrs. Matt Ogrinc in Mrs. Victor Saje pa v Clevelandu, Ohio. Zgončeva družina je stoprocentno včlanjena v ABZ. Sin Mrs. Frank Rozman, Albin, je padel 13. julija 1943 v Siciliji; drugi sin, saržent Louis M. Rozman, je pogrešan nekje na Pacifiku.

Blaine, O. — Terezija Zupancič je dobila poročilo, da je bil njen sin Charles težko ranjen 7. junija, ko so ameriške čete invadirale Francijo. Odpeljan je bil v bolnišnico v Angliji. Charles je stopil v armado kot prostovoljec v septembru leta 1940. Na dopustu je bil 28. aprila preteklega leta, ko mu je umrl oče. Kmalu potem je bil poslan v Anglijo.

V bolnišnici v North Wheelingu se nahaja Katherine Borlin. Če ima zelenjava, pripravljena kot prikuha, morda bolj trpek okus, tedaj dodaj zelenjavi ne-

Marta Ostenso

STRASTNI BEG

(Nadaljevanje)

Ko sta bila doma, je napravila Linda mlečno testenino in jo postavila na polico. Nato je pogrnila mizo z belim prtom in je pričela pripravljati večerjo. Mark je medtem krmlil zunaj piščance. Linda je mislila nanj, spocetka neprostovoljno, toda na zadnje se je nehala upirati tej misli. Zagledala je Markove druge čevlje pod stolom in zdela so se ji silno domači in prijazni.

Po večerji sta se izmuznili h kokošnjaku, kjer ji je Mark pokazal dvanajst pravkar izvaljenih piščancev. Ozrla sta se proti nebu in opazila težke deževne oblake. Linda je sklenila, da ne odrine domov, dokler ne bo nehala deževati. Vrnila sta se v hišo; medtem so pričele padati redke, velike kaplje.

Linda je navila fonograf, a Mark je kadil pipo. Ko je kadil, je bil po vsem videzu še bolj raztresen nego prej, kakor da bi ga ovijali modri oblaki dima z neodoljivo skrivnostjo. Zdalci je stopila Linda k njemu in mu iztrgala pipo. Pogledal jo je presenečeno kakor otrok. Linda je stisnila ustnik z ustnicami in je pričela krepko vleči iz pipe.

"Nič posebnega," je dejala in mu vrnila pipo.

"Najkratkočasnejša stvar na svetu," je opomnil Mark.

"Mora že biti, ker si se je lotil s tako vneto."

"Menil sem, da poslušas godbo. Če hočeš, prinesem tudi tebi pipo." Vstal je, da bi jo poslušal. Linda se je zasmejala in stopila k oknu, da bi videla, kaj je z dežjem. Pleha je lila z vetrov in z njo vred se je znočilo.

Mark je prižgal svetilko. Ko je strgal stenj, je Linda držala cilindar. Mark ji je vzel cilindar iz rok in pri tem sta se za hip dotaknila s prsti. Mark se je z ustnicami skoraj dotaknil njenih las. Naglo je odmaknil glavo, a Linda je sklenila roke in pričela napol glasno popevati neko melodijo.

Ko je nehala deževati, je nastala globoka večerna tišina in zjasnilo se je, kakor da bi bila zemlja pravkar nanovo ustvarjena. Linda in Mark sta stopala po gozdnih poti in vodila k njima za uzo. Iznad temnih cedev se je prikazala luna in pred njima se je odprla noč ko nežen, ožarjen cvet. Nehote sta se primikala drug drugemu. Linda se mu je ozrla v jasno obličje, ki se je v blede mesečini napeto upiralo vanjo. Zdalci ga je opamrljenost minila. Bil je zgolj

človek, pa tako blizu ženske. Stala sta na poti in gledala drug v drugega. Mesečina ju je zastrla s sijajno oblo, da ni mogel prodrati noben tuj glas do njiju. Linda je stopila brez besedice k njemu. Zdalci je bila v oblasti Markovih rok, prsi in usten. Vdala se je vsa njegovim temni, topli osebnosti in se zavedala velikega trenutka.

"Linda... Linda..." je šepetal njeno ime. Konja sta stopala naravnost proti domu.

DEVETO POGLAVJE

Tisti dan, ko so pričakovali Kaleba domov, se je gospa Sandbova nenadoma zavedela, da je življenje dolgočasno. Res, gospa Thorvalsonova tamkaj na zapadu je bila v "veselem pričakovanju" in ona, gospa Sandbova bo kmalu stala ob njeni postelji, toda najmanj dva tedna je še do tedaj. Že dolgo časa ni zavela niti najrahljše sapice praznih čenč do njene hiše, niti najneznatnejši škandalček ji ni dospel do ušes, da bi ga gnetla in oblikovala po mili volji. A učiteljica, ki je nedvomno marsikaj zvedela, ni bila ženska, ki bi v ljudno trosila okoli take stvari. Tisti dan pa, ko so pričakovali Kaleba domov, je radovednost prevzela gospe Sandbovi srce in dušo.

Ko je Sven odšel v Yellow Post, je napodila živino na Garovo senožen in jo potem nespretno vračala. Linda, ki jo je opazovala, kako teče preko vzhodne poljane, se je čudila, čemu je bila zapodila živino proti Garovi pristavi. Zdalci ji je postal prikriti namen Sandbove jasen in se je nasmejljala sama pri sebi.

Ko je gospa Sandbova naposled nagnala živino tik do ograda,

'Papirnata punčka'

Fantje pri San Antonio Air Service Command, v Kelly Field, Tex., so izvolili Miss Eleanor Parker iz Hollywooda, za svojo "papirnato punčko," ki nastopa pri kampanjah za zbiranje starrega časopisja.

je, ji je prihitel Martin na pomoč in je odprl vrata na dvorišče, skozi katera je potem zapodila živino na cesto. Nato se je zasopla, z roko na prsih, obrnila, da bi videla, ali je kdo v bližini. Linda, ki je ogledovala Elin grah, ji je šla naproti in jo s smehljajem pozdravila.

Gospa Sandbova ji je raztreseno ozdravila, očitno prevzeta od spoznanja, da je na vse zadnje le prišla tja, kamor je želela. Ozrla se je preko učiteljice proti hiši. Oči so ji žarele od pričakovanja kakega odkritja.

"In kje so gospa Garova in dekleta?" je vprašala. Besede so se ji od vneme zaletavale. Ko je govorila, je naglo ošinila z očmi vrt s čistimi, ravnimi gredicami, novo kolnico in bele

mlade piščance, ki so otrsajajo z repi, ključali in grebli po ograjenem dvorišču. Živina se je razkropila po cesti, saj je imela dovolj časa za čakanje.

"Ela je v hiši pri delu, gospa Sandbova," ji je povedala Linda. "Judita je v Yellow Postu in gospa Garova je tudi zaposlena." Linda je vedela, da bi bila Amalija v zadregi, če bi zagledala Sandbovo tukaj.

"No, tako!" Gospa Sandbova ni našla primerne izraza, da bi dala duška svojemu občutju v tem hipu. Bila je silno presenečena, ko je videla, da ji nihče ne prihiti naproti, kar bi sama gotovo storila, če bi jo kdo obiskal doma v takih okoliščinah. Prvi hip ji ni niti prišlo na um, da bi se oglasila v hiši.

Preden je mogla še kaj izpregovoriti, se je prikazala izza stranskih poslopij gospa Garova se privihanim, okroglo nabuhlim belim predpasnikom. Sprosto roko si je zaslonila oči, ko se je bližala ženskama.

"No, no, gospa Garova," je vzkliknila Sandbova tako, kakor je govorila v svoji hiši s svetlojavno usnjato zofo in nerazločnimi slikami vseh svojih sorodnikov. "Prav tako ste, kakršna ste bila nekoč! Za božjo voljo, kakšna jajca! Ali jih je vsak dan toliko?" Z očmi je hitro premerila Amaliji obleko, čevlje in obraz.

Amalija se je nasmejljala in se veselo ozrla proti Lindi. Nikoli se ni posebno zanimala za Sandbovo, ki jo je že predtem nekočkrat srečala, vendarle bi jo bila rada povabila v hišo, če se ne bi bala sitnarjenja starega Kaleba. "Ne vsak dan," je odvrnila. "A kako je z vami, gospa Sandbova?"

"Oh, z mano, ne posebno dobro. Odkar je odšel z doma, imamo velike težave. Brez moških gre farma rakom živžgat —uh! Sven ni več za rabo na kmetih, odkar je bil v mestu. Nazaj hoče, a kaj naj bi počela

uboga ženska sama?" Obupano je pogledala proti hiši. Ali je Amalija res ne bo povabila noter?

"O da, težko vam mora biti," je rekla Amalija. Ozrla se je na Sandbovo živino, razkropljeno na poti.

"Tako dolgo nisem mogla spoditi teh parkležev z vašega pašnika, gospa Garova! Skomina jih po sladkem senu. Ukazala sem Svenu, da naj popravi ograjo, kjer so se prerili skozi. A kje so dekleta?" je vprašala in objela z ostrim pogledom okoličico, dasi je bila že prav dobro slišala Lindin odgovor glede njih.

Amalija ji je povedala.

"Oh, Ela šiva? Bržkone nove poletne obleke, je-li?"

"No, menda ne teh. Kako je Dori?"

"Oh, tej." Sandbova je pre-

Opomini glede racijoniranja

SLADKOR

Znamke št. 30, 31 in 32 so sedaj veljavne vsaka za pet funtov sladkorja, do preklica.

Znamka št. 40 je veljavna za pet funtov sladkorja za vkuhanje konzerv, in sicer do 28. februarja 1945.

MESO, MASCOBE

Rdeče znamke A 8 do W 8 so veljavne do preklica.

križala roke pred seboj in se veselo zavrnila, kajti upala je, da bo to zavleklo razgovor. Imela je občutek, ki jo je v trenutku, ko se je hotela Amalija odstraniti, hkrati žgal in bodril. "Kakšno življenje ima! Pri takem človeku! Saj sem ji vedno govorila, jo venomer svarila: 'Nikar ga ne vzemi!' Toda dekleta po svoji glavi in zdaj vidi-te, kako se ji godi! Bila je zala dekleta, naša Dora, dobra dekleta. Vsi so letali za njo v Loyolu, skodelico kave.

TURN IN YOUR USED KITCHEN FATS TO HELP PROCESS METALS

Naznanilo in zahvala

Z žalostnim in potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je kruta smrt iztrgala iz naše srede našega preljubljenega soproga in očeta

Jacob Tisovec

Po kratki in mučni bolezni je zatisnil svoje oči za vedno dne 12. junija. K večnemu počitku smo ga položili dne 16. junija po opravljenih cerkvenih obredih v cerkvi Brezmadežnega Spočetja na Superior Ave. in E. 41 St., ter nato na Calvary pokopališče.

Pokojnik je bil 60 let star in doma iz vasi Straže pri Novem mestu, odkoder je prišel v Cleveland pred 42. leti.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so dali krasne vence v zadnji spomin pokojniku, ki so krasila njegovo krsto.

Našo zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir in pokoj duše pokojnega, ter najlepša hvala tudi onim, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu.

Lepa hvala vsem, ki ste prišli pokojnika pokropiti, ko je ležal na mrtvaškemu odru ter ga spremili na njegovi zadnji poti na pokopališče. Hvala pogrebnem, ki so nosili krsto, ter pogrebnemu zavodu Frank Zakrajšek za vzorno urejen pogreb in vsestransko pomoč in naklonjenost v času naše bridkosti in žalosti. Hvala čast. duhovščini za tolažbo in pomoč ter opravljene cerkvene obrede.

Prisrčno zahvalo izrekamo vsem in vsakemu, ki je nam stal ob strani in nam bil v tolažbo in pomoč na en ali drugi način, ko smo izgubili našega soproga in očeta.

Ti, ljubljeni soprog in dobri oče, počivaj v miru v hladni ameriški zemlji. Prerano si odšel od nas, a spomin na Te bomo ohranili v naših srcih, dokler se ne snidemo nad zvezdami, kjer ni ne muk ne trpljenja!

Zalujoči ostali:

MARY TISOVEC, soproga; CPL. JACK, FRED, ALBERT in DONALD, sinovi; LILLIAN CHASE, hčerka.

Cleveland, Ohio, dne 12. julija, 1944.

V ČETRTEK, 13. JULIJA ŠIROM CELE NAŠE TRGOVINE Remnant Day pri THE MAY CO.'S BASEMENT

59c do 69c ostanki

39c ja.

Vključivši več vrst finih bombažnih ostankov v različnih barvah. Prostagito in eno-barvno. Komadi 1 do 6 jardov.

29c Marquissette

19c ja.

36" rayon in bombažno novelti Marquissette blago v eggshell barvi. Izvratno za zavese.

1.22 "Gold Mark" nogavice

49c

Vzorčne full-fashioned nogavice v rayon ali lisle—nekateri Kant Run. Ne v vseh merah.

1.95 Ročne torbice

59c

Ročne torbice prvovrstne kakovosti v vseh zahtevanih barvah. Vse imajo znotranje podrobnosti in ogledalce. Izborna posebnost!

1.98 Rag Rugs

1.29

Mere 24x48 preproge, ki se jih lahko obrne, v izbi več barv. Znižane v ceni za razprodajo.

1.00 Bombažna spodnja krila

69c

V-ovratniki—iz kotenine izvrstne kakovosti. Samo bela barva, v meri 32x40.

1.65 do 2.85 srajce

1.29

Moške broadcloth srajce—neregularne boljše kakovosti. V beli in drugih barvah. Mere 14-17.

1.00 Neckwear

39c

Cipkasti ovratniki—tudi zapestniki iz enakega blaga. V in okrogli ovratniki. V beli in drugih barvah.

Rayon Seamless nogavice

15c

Spodnji del iz lisle. Tretja kakovost boljših vrst—nekateri imajo popravila. Mere 8 1/2 do 10 1/2.

2.95 do 3.95 čevlji

1.88

ZNAMKE PROSTI! Stili za lahko in praznično nošo. Mnogi vzorci v tej nizko-ceneni skupini. Različne mere 4 do 9 za dekleta in žene.

Oblečke in Pinafores

za deco

\$1

Neregularni komadi običajno po 1.19 do 1.99—nekateri malo zaprašene. Mere 2 do 6 za deco.

49c Costume zlatnina

10c

Vključivši zaponk, brošk, ovratnic in vsakovrstnih zapestnic. Vse je boljše kakovosti.

49c in 59c Rayon spodnje perilo

39c

Neregularno boljše kakovosti. V zahtevanih stilih—večina z elastičnim ozadjem. Regularne mere.

Vzorčni Foundations

1.95

Vzorci "Neatform" foundations, ki se običajno prodajajo po višji ceni—vključivši korsetov, korsetov in girdles. Različne mere za dekleta in žene.

Otroški 2.95 čevlji

2.49

ZNAMKE PROSTI! Cedni stili za športno nošo. Vrhnji del iz blaga, podplati iz materijala, ki je preizkušen za trajno nošo. Mere 12 1/2 do 3.

Deški 2.95 Slacks

97c

Vnaprej skrojeni bombažni twill slacks v rjavi in modri barvi. Mere 4 do 16 za dečke.

39c do 49c ostanki blaga

29c jarda

- Pisano Percalé
- Pisano Shirting
- Pajama Stripes
- Navadno Plisse Crépe

Prvovrstne "Savon" rjuhe

1.49 1.69

81x99 81x108 63x108
Omejena zaloga sneženo-belih rjuh—proste vsakega škroba. Izvratne kakovosti.

Bombažne obleke višjih cene

\$1

1.99 Wrap-Around uniforme
1.99 in 2.99 Bombažne obleke
1.99 Pinafores
1.99 Brunch Coats

Bluze, krila in shorts

\$2 vsako

Vse je bilo znižano v ceni. Bluze, mere 32 do 38—shorts in slacks, mere 12 do 18 za dekleta in žene.

OMAHA, NEBRASKA—You've heard of Mrs. Astor's Plush Horse, but you've probably never seen it. Well, here it is—at least the plaster-sculpted version of it, discovered by the Pistol Packin' Mama, pretty Doris Harberg, in the Plush Horse Room of the Blackstone Hotel here.

Lavish use of medallions and borders, easily modeled from U. S. Gypsum Co. plaster, gives the Plush Horse Room a motif of luxury. This modern decorative use of fireproof gypsum plaster is expected to be a feature in the homes of tomorrow as well as the long-accepted use of plaster for walls and ceilings.

ZADNJA KMEČKA VOJSKA

Zgodovinska povest iz leta 1573

Spisal AVUGUST ŠENOA — Iz Hrv. poslov. L. J.

(Nadaljevanje)

Oh, naj imajo mojo glavo, naj me mučijo. Da, lažnjiva bajka bo pripovedovala svetu, da sem bil hudobnež, izmeček človeškega rodu, a potem, ko prodre solnce pravice, bo rekla vsaka pošena duša: Poštenjak je bil, slava njegovega spomina! No, pustiva svet, proti nebu se mi dviga duša, je nadaljeval jetnik in pokleknil, "oče, pripravi mi pot do nebes, očisti mi dušo. Izpovem se ti vseh grehov."

Sovražil sem v istini gospodo z razlagi, a tudi gospoda so moji bratje, ljudje, a sovraštva je greh. Bog naj odpusti meni in njim. Sovražil sem pred vsem enega, Stepka Gregorijanca. On je prvi raznel kmeta, on ga je podkupoval, on ga je hrabil, on mu je stisnil v roko nož, in je prisegel kmetu, on ga je prevrnil, izdal, privoprisežnik je, zaradi njega teče kmečka kri, zaradi njega izgubim glavo brez sodbe, oče! Ako stopim namreč pred sodišče, naj-si bo tudi gosposko, bi povedal gospodi resnico, naštel bi celo število njihovih grehov. Tega se boje, zato me ubijajo tiho in ničesar ne pišejo, da ne pride njihova sramota črno na belem v roke bodočih časov. No, ko bo razpršil veter moj prah na vse strani, pojdi ti, oče, k Stepku Gregorijancu, pozdravi ga v mojem imenu in mu reci, da mu iz srca odpuščam, odpuščam, da nas je zapustil, prevrnil, da je prelozil svojo prisego. — — —

"Vseh svojih grehov se mi je izpovedal jetnik s skesanim srcem, in jaz sem ga odvezal, pokrepčal z nepeško hrano in molil z njim na kolenih celo noč. Prišla je nedelja. V jutranjem zraku se je razlegel glas cerkvenih zvonov, a med zvonjenjem se je slišalo, kakor da joka mrtvaški zvonec. V ječo je stopila straža in ječar je zaklical: "Pojdimo! Čas je!"

Še enkrat je pokleknil jetnik, še enkrat sem položil nanj svoje roke. V sredi med četo obojenih vojakov smo stopili iz hiše. Na trgu pred cerkvijo svetega Marka se je gnetla množica, glava pri glavi, a radovednost je gledala tudi iz oken in s streh. Pred nama je stopal mestni sodnik z žezlom, zraven naju ob straneh dve vrsti mestnih stražarjev, z nama vkljenjen kmet Pasanec, za nama pa rabelj v rdeči obleki in njegovi tovariši. Ponosno je dvigal moj jetnik glavo in gledal po radovednih glavah ljudstva, ki se je stiskalo in šepetalo:

"Glejte, to je Gubec, to je kmečki kralj!" Sredi trga je stal oder, obdan od banovcev, sredi odra ogenj in kolo. Dospele smo tja. Tedaj stopi pred narod sodnik, dvigne žezlo in zakliče:

"Poslušaj, narod! Tu stoji Matija Gubec, stubiški kmet, razbojnik, hudobnež, požigavec, čigar hudobna roka se je dvignila nad božje in človeške postavne, nad kralja in posvetno gosposko. To je pa Andrej Pasanec, tovariš hudobneža Gubca in sam hudobnež. Pasanec bo prej polomljen na kolesu in bo izgubil glavo, Matija Gubec pa,

čigar hlapčevska duša se je držnila igrati se kralja, naj prejme kraljevske časti, naj bo ovenčan z razbeljeno krono na razbeljenem stolu in bodi razsekan na četvero."

Gubec je prebledel in zatrepetal, stisnil zobe in pogledal po ljudstvu. Ljudstvo je zadrželo; a sodnik je vrgel zlomljeno belo palico jetnikoma pred noge in zaklical:

"Rabelj! Tvoja sta, prični!" Pasanec je poljubil Gubca, pokleknil pred mene in zapil svoj pogled v tla, a komaj sem ga blagoslovil, že ga zgrabijo rablji in ga ovijejo hipoma okoli kolesa, iz katerega so štrleli ostri želblji. Rabelj zamahne visoko kij in razbije kmetu vsako kost na rokah in na nogah na dvoje. Pri vsakem udarcu je pretresel ozračje grozen vzklík, ki se je izvil iz višnjevitih ustnic kmetovih. Hitro so ga sneli s kolesa, in ko so padle na tla polomljene kosti ubogega kmeta, je popadel rabljev pomočnik Pasanca za lase, rabelj je zamahnil z mečem in pokazal ljudstvu krvavo glavo.

Medtem je stal Gubec nem in bled kakor zid in gledal po ljudstvu, samo pri vsakem kriku svojega tovariša mu je vztrepetala solza v očesu.

"Oče, sedaj je vrsta na meni," je zašepetal, ko je padlo krvavo truplo tovarišev na zemljo. "Bog mi pomagaj! Bog pomagaj ljudstvu!" Rabelj je pristopil, a Gubec mu je zamahnil z roko: "Strani, da odmolim. Blagoslovi me oče!"

Pokleknil je na tla, se prekrižal in rekel glasno:

"Bog! Ohrabri me, pokrepčaj me! Ne dopusti, da s telesom umre tudi duh. Za pravico in svobodo sem se dvignil, za njo umrem. Odpuščam vsem — i Tahu i Gregorijancu. Blagoslovi me, oče!" Položil sem roko na njegovo glavo, a bilo mi je, kakor da se hoče odpreti zemlja.

"Sinko, pojdi v miru, grehi so ti odpuščeni," sem mu rekel.

"Amen," je vzdihnil jetnik, rabelj ga je pograbil in pričel trgati z njega obleko. Siloma ga je pritisnil na stol iz razbeljenega železa. Obraz mu je zardel in zadržel. Pristopil je rabelj z razbeljenimi kleščami in ga pričel ščipati po rokah, po nogah in po razgaljenih prsih. Vsakokrat, kadar ga je uščipnil, mu je zazijala krvava rana, telo mu je zadrželo, na čelu se mu je nabral gost znoj, a iz prsi se mu je izvil zamolkel vzklík. Naposled je vzel rabelj s klešča-

mi iz ognja razbeljeno železno krono.

"Na, kralj, krono!" je zakričal rabelj in spustil žarečo železo na Gubčovo glavo. Koža mu je počila, kri mu je zabrizgnila, bele ustnice so mu zadržtele, smrtna bledica mu je pokrila obraz; še enkrat me je pogledal kakor ranjena zver in zašepetal:

"Z Bogom, oče!" nato so se mu pa pričele oči vrteti in vrte-ti. — Pobegnil sem. V meni je vzkopela kri. Na čelo mi je stopil znoj, mravljinici so mi zagomazali po životu. Pobegnil sem kakor pijan, kakor znorel, kakor divji. Pokleknil sem pred Boga, da bi molil. Nisem mogel. Padel sem mv svoji izbi na tla — jokal sem, jokal od mraka do zore. Oh, Bog! Čemu si dopustil, da sem doživel ta dan, ki mi je raztrgal srce, uničil živce, zastrupil dušo, čemu si dopustil, da me je zadel njegov zadnji pogled, to umirajoče krvavo oko, ki mi bo žgalo srce, dokler bom živ? Si-li poslušal, Stepko, to krvavo dogodbo? Pomni-li strah in grozo strašnega trenutka? Čuj! Od kmečkega kralja ti prinašam pozdrav, odpuščanje, ti, strahopetna duša. Pobesi oči od srnmu, ti mali velikaš. Pogledj na našo bedno domovino, prestej samotna pogorišča in trepetaj; prestej krvava trupla in drhti; prestej jokajoče matere in žene in gini od strahu. Tega si kriv ti, hudobni krivoprisežnik, ti in tvoj rabelj Tahi. Vajinih stopinj se drži kri, nad vajinimi glavami visi prokletstvo. Na kolena, siloviti gospod, ostudni grešnik! Kesaj se podnevi in ponoči, ker tvoji grehi so brezštevni, kakor pesek v morju, kakor kapljice v dežju. Podari svoje trdo srce ljudstvu, obvezuj njegove rane, leči jih z obvezami, skrbi, da boš vreden božje podo-be, ki jo imaš na sebi! Angela imaš poleg sebe, svojo ženo. Pod njeno varstvo se zateci. Kesaj se! Prej, predno mine eno leto, se vrnem iz svoje svete

samote k tebi, da te rešim ali pa prekolnem na veke."

Pri Pišecah stoji pod brdom visoka lesena hiša z lopo. To je hiša gospodarja Osvalda. Noč je, temno je, komaj vidiš, kako plava mesec za črnimi oblaki. Pod lopo ob cesti stoji oborožen hrvaški kmet in drži dva konja. To je Gušetič. Na stopnicah lope stoji drugi Hrvat, krepak človek z orožjem v roki — Elija. Roko ima ovito okoli ženske postave, ki se nagiba k njemu iz lope, držeč v roki dete, poleg nje pa stoji deček.

(Dalje prihodnjic)

Mali oglasi

Dajte vaš fornez sčistiti sedaj! Boljša postrežba in boljše delo. Fornez in dimnik sčiščen po "vacuumu"

\$4 do \$6

National Heating Co.

Postrežba širom mesta

FAirmount 6516

COLUMBIA — OKEH — DECCA IN CONTINENTAL PLOŠČE ter slovenske plošče; strune in drugi komadi za vsakovrstne godbene instrumente. Učimo igranja na harmonike.

Roma Music Co.

6912 SUPERIOR AVE.

NAŠI OBEDI so obče poznani širom mesta

Posebnost "Barbecued rebra in kosi."

Weber's Famous Barbecue Serviramo posebne obede ob nedeljah 8521 Hough Ave., Cedar 9579

"WE'RE 100% EFFICIENT SINCE JOHN MADE THE SIGNS!"

ED NATIONS FACTS

RECORD VOYAGE!

THE NETHERLANDS LUXURY LINER ORANJE LEFT AMSTERDAM ON HER MAIDEN VOYAGE IN SEPTEMBER, 1939. SHE HAS NEVER RETURNED TO HOME PORT. CONVERTED INTO A FLOATING HOSPITAL, SHE HAS CARRIED THOUSANDS OF UNITED NATIONS WOUNDED TO SAFETY.

PREMIERE!

MAJOR ALEXANDER GABRIZOVICZ OF THE POLISH AIR FORCE BAGGED THE FIRST GERMAN PLANE IN WORLD WAR II AT A HENKEL 111, DOWNED OVER WARSAW, SEPT. 1-1, 1939.

COMMON GROUNDS!

AMERICAN-TRAINED CHINESE TROOPS, FIGHTING IN BURMA UNDER GENERAL STILWELL SHARE FOOD AS WELL AS DANGER WITH THEIR ALLIES.

Mali oglasi

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3028

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

ZAKAJ BI PLACALI VEČ ZA POPRAVILA FORNEZOV, KO JIH MI NAPRAVIMO ZA MANJ

Mi upostavimo, popravimo, in sčistimo z vacuum fornaze vseh izdelkov, parne kotle in thermostat kontrole, po predvojni cenah. Pri novih fornazih nudimo dobo tih let za odplačevanje, brez takojšnjega vplačila. Pregledni proračuni brezplačni. V biznesu v Clevelandu smo že 17 let. GLAVNI URAD HE 7496 Ob večerih in nedeljah GL 5491 Podružnica na zapadni strani MA 6335

hišo za eno ali dve družini, spo-

Ako imate naprodaj

ročite mi naslov, ker imam več kupcev za taka posestva.

M. TISOVEC

1366 MARQUETTE EN. 4936

Zakrajsek Funeral Home, Inc.,

6016 ST. CLAIR AVENUE

Tel: ENdicott 3113

Hiša naprodaj

Lastnik prodaja moderno zidano hišo; 6 velikih sob in zelo pripravnost za večjo družino. V lepem kraju blizu Grovewood Ave. Vse udobnosti. Velika lota. Vpraša se na 423 E. 146 St., IV. 3140.

Pridite in oglejte si našo zalogo novih spomladanskih zastorov in "draperies." PARKWOOD HOME FURNISHINGS 7110 St. Clair Ave. Odprto ob večerih

BODITE PROSTI PRANJA — VAM BO UGAJALO!

Pobiramo in dovažamo širom okraja. Plajte operemo brez, da bi se skrčile — zavese, drapes in srajce izbornu operemo. Pokličite

HENDERSON 7761

NEW METHOD LAUNDRY CO.

Zanesljiva pralnica od leta 1915

6710 Lexington Ave.

Mi plačamo najvišjo ceno v mestu Clevelandu, za vaš rabljen avto ali truck, novejšega izdelka.

Ansel-Hough Motors

1760 Ansel Rd. GA. 7904

POPRAVLJAMO

radio aparate, pralne stroje, električne predmete. Prinesite vaše predmete nam v popravilo. Vse delo jamčemo. Kupimo in prodajamo rabljene pralne stroje.

LUCAS ELECTRIC CO.

8859 Broadway MI. 4030

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 E. 61 St. HE 2730

Za delavce

SLUŽBE Z IZBOR-NIM ZASLUŽKOM

sedaj na razpolago

Producirajo 100% vojni produkt

Potrebuje se moške za SET UP, HEAT TREATERS, TOOL-BIT GRINDERS SHOT BLAST OPERATORJE

Ženske

Lathe operatorice, inšpektorice, packers

Pokličite IV. 3800

Geometric Stamping Co.

1111 E. 200 St.

Euclid, O.

VICTORY TOVARNA

POMIVAČI STEN

in

ČISTILCI OKEN

Izkušeni ali neizkušeni. Stalno delo. Dobra plača od ure. Čas in pol preko 40 ur. Zglasite se dnevno od 9. do 10. zj.

Aetna Window Cleaning Co.

1430 E. 27 St. (vogal Superior)

Ženske za čiščenje

Polni čas

Tedenska plača

Zglasite se na EMPLOYMENT OFFICE

5. nadstropje

Wm. Taylor Son & Co.

Mali oglasi

F. J. MARTIN CO.

Ekspertna popravila na radio aparatih, ledenicah in pralnih strojih. Poskusite nas.

7207 Wade Park Ave., EN. 4690

Rada bi zvedela

kje se nahaja moj brat FRANK CIMPERMAN, ki je preje bival v Chicago, Ill. Če sam to čita ali pa če kdo ve kje je, prosim, da mi sporoči. — ROSE CIMPERMAN, 1315 E. 55 St., Cleveland 3, Ohio.

HOLECEK BROS.

3541 E. 93 St., blizu Union Ave. MI. 9855

Pri nas dobite vsakovrstno mesenino, grocerijo in zelenjavo. Tudi perutnino sčistimo ko čakate.

Proda

ali zamenja se zidano hišo za 6 družin; vsako stanovanje ima 5 sob. Najemnina znaša \$200 mesečno. Na St. Clair in E. 92 St. Za podrobnosti pokličite YE. 6026.

Dr. Kernovo Angleško-Slovensko berilo

(English Slovene Reader)

je pripravno za učenje angleščine ali slovenščine.

Dobi se v naši tiskarni

Za delavce

MOŠKI IN FANTJE

16 do 60 let za

pomivanje sten

in

čiščenje stropov

Izkušnja ni potrebna. Stalno delo. Dobra plača od ure. Čas in pol preko 40 ur. Zglasite se dnevno med 9. in 10. uro zj.

Aetna Window Cleaning Co.

1430 E. 27 St.

(vogal Superior)

LATHE DELAVCI SHAPER DELAVCI POPRAVLJALCI STROJEV TOOL MAKERS SET UP DELAVCI New Britain, Thread Mill Punch Press TOOL GRINDERS TIP GRINDERS LINE POMOČNIKI CHIP PULLERS YARDMAN (Pomožni pred-delavec) DRAW PRESS DEGREASERS, DIPPERS

Ponočni in dnevni shift 100% vojno delo. Plača od ure, overtime in plača od komada 10 urni shifti, 6 dni v tednu. Sigurna povojna bodočnost z 60-letno firmo

Bishop & Babcock Mfg. Co.

1285 E. 49 St. (od St. Clair)

MOŠKE IN ŽENSKE

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACITEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na EMPLOYMENT OFFICE 1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

Lathe operatorji in vajenci Inšpektorji

Plača od komada 52 ur tedensko

STROJNI OPERATORJI IN VAJENCI

PREKLADALCI

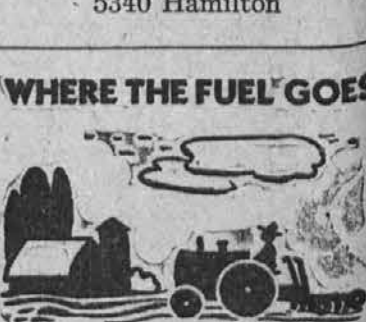
TEŽAKI

Plača od ure in od komada

OHIO PISTON

5340 Hamilton

WHERE THE FUEL GOES

FARMERS in the Corn Belt used over one billion gallons of gasoline and kerosene in their tractors last year.

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE.

ENDicott 0583

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo.

COLLINWOODSKI URAD:

452 East 152nd Street

Tel.: KEamore 3118